

Î N C H E I E R E

06 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, prin intermediul lichidatorului Țurcan Iulian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare către Primăria mun. Bălți, CCL-65, intervenienții accesorii Samciuc Vitali, Gorbuli Serghei, Istrati Teodor, ș.a. cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, fiind menținută hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 17 mai 2017, BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, a înaintat acțiune împotriva Primăriei mun. Bălți, CCL-65, solicitând încasarea datoriei cu transmiterea forțată a bunului imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, BC „Banca Socială” SA i-a acordat CCL-65 credite în scopul construcției caselor de locuit, după cum urmează:

- nr. 8/1994 din 07 septembrie 1994 - în mărime de 193 000 lei, pentru care prin obligația de garanție din 10 februarie 1994, CCL - 65 a garantat rambursarea datoriei aferente contractului de credit menționat în tranșe egale în mărime de 1930 lei lunar până în ultimul trimestru al anului 2019;

- nr. 8/1994 din 07 septembrie 1994 - în mărime de 1 317 500 lei, pentru care prin obligația de garanție din 31 ianuarie 2001, CCL - 65 a garantat rambursarea datoriei aferente contractului de credit menționat în tranșe egale în mărime de 19375 lei lunar până în ultimul trimestru al anului 2017;

- nr. 13/1996 din 26 septembrie 1996 - în mărime de 2 003 000 lei, pentru care

prin obligația de garanție din 31 ianuarie 2001, CCL - 65 a garantat rambursarea datoriei aferente contractului de credit menționat în rate egale în mărime de 133300 lei lunar până în ultimul trimestru al anului 2015;

- nr. 75/2000 din 14 decembrie 2000 - în mărime de 324 000 lei, pentru care prin obligația de garanție din 31 ianuarie 2001, CCL - 65 a garantat rambursarea datoriei aferente contractului de credit menționat în tranșe egale în mărime de 5400 lei lunar până în ultimul trimestru al anului 2015.

Astfel, contractele de credit încheiate cu banca până la 31 decembrie 1994 au fost asigurate prin:

- scrisoare de garanție nr. 1 din 24 iunie 1993, eliberată de Primăria or. Bălți, prin care s-a garantat stingerea creditului în sumă de 313000000,00 ruble sau (313000,00 lei),

- scrisoare de garanție nr. 5 din 04 iulie 1993, eliberată de Primăria or. Bălți, prin care s-a garantat stingerea creditului în sumă de 960000000,00 ruble sau (960000,00 lei).

Totodată, contractele de credit încheiate cu banca până la 31 decembrie 1995 au fost asigurate prin:

- scrisoare de garanție nr. 6 din 26 iulie 1993, eliberată de Primăria or. Bălți, prin care s-a garantat stingerea creditului în sumă de 193000000,00 ruble sau (193000,00 lei),

- scrisoare de garanție nr. 7 din 03 ianuarie 1995, eliberată de Primăria or. Bălți, prin care s-a garantat stingerea creditului în sumă de 4200000,00 lei;

iar contractele de credit încheiate cu banca până la finalizarea construcției au fost asigurate prin:

- scrisoare de garanție nr. 1 din 23 septembrie 1996, stingerea creditului în sumă de 297000, 00 lei,

- scrisoare de garanție nr. 2 din 14 noiembrie 1996, stingerea creditului în sumă de 700000,00 lei,

- scrisoare de garanție nr. 3 din 15 ianuarie 1997, stingerea creditului în sumă de 1006000, 00 lei.

Potrivit pct. 3 al scrisorilor de garanție, termenii garanțiilor expiră după achitarea completă a datoriilor pe contractele de credit, astfel, contractul de credit nr. 75/2000 din 14 decembrie 2000 a fost asigurat suplimentar prin ipoteca bunului imobil: încăpere locativă cu nr. cadastral XXXXXXXXXX, cu suprafața totală de 6054,2 m.p., situată pe adresa: mun. Bălți, str. XXXXX, 36, conform Contractului de gaj Nr. 1 din 14 decembrie 2000, înregistrat la notar la 18 decembrie 2000 cu nr. 9190, la Oficiul Cadastral Bălți la 20 decembrie 2000 cu Nr.XXXXXXXX.

Potrivit reclamantei, CCL-65 nu respectă condițiile contractelor de credit, nu achită plățile stabilite prin contractele de credit, astfel datoria față de Bancă la data de 25 aprilie 2017 constituia suma totală de 235 802,41 lei inclusiv:

1). nr. 8/1994 din 07 septembrie 1994 în mărime de 25831,98 lei, care include datorie la credit - 24699,98 lei, dobânda neachitată - 1132,00 lei;

2). nr. 75/2000 din 14 decembrie 2000 în mărime de 3491,00 lei, care include datorie la credit - 2600,00 lei, dobânda neachitată - 891,00 lei;

3). nr. 13/1996 din 26 septembrie 1996 în mărime de 38492,36 lei, care include datorie la credit - 32325,00 lei, dobânda neachitată - 6167,36 lei;

4). nr. 8/1994 din 30 decembrie 1992 în mărime de 167 227,07 lei, care include datorie la credit - 152861,60 lei, dobânda neachitată - 14365,47 lei;

5). Suma de 760,00 lei - comision.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 09 ianuarie 2017, BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, a expediat debitorului gajist notificarea cu nr. 2530-11/74, iar la 09 ianuarie 2017 a expediat garantului notificarea nr. 2530-12/75, prin care li s-a comunicat faptul existenței datoriilor la contractele de credit menționate, fiindu-le acordat un termen de 15 zile pentru achitarea benevolă a datoriei și un termen de 20 zile pentru executarea benevolă a dreptului de ipotecă, însă din partea părților nu a parvenit niciun răspuns pozitiv.

Prin urmare, în temeiul art. 488 din Codul civil, art. 67 alin. (1) din Legea cu privire la gaj și art. 31 din Legea cu privire la ipotecă, la 21 martie 2017, BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, a înregistrat în Registrul de evidență a bunurilor imobile (OCT Bălți) preavizul nr. 2530-101/411 din 14 februarie 2017 privind intenția de exercitare a dreptului de ipotecă asupra bunului imobil gajat băncii, pentru a fi comercializat în condițiile legii, în scopul stingerii datoriei aferente contractului de credit nr. 75/2000 din 14 decembrie 2000. Atât în notificări, cât și în preaviz, banca a informat părțile despre dreptul de a achita suma restantă sau de a înlătura în alt mod omisiunea de executare corespunzătoare a obligațiilor sale, pentru evitarea continuării procedurii de executare a dreptului de gaj inițiată de bancă, însă aceștia au rămas indiferenți, fapt ce a determinat reclamanta de a se adresa în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Reieșind din cele expuse, reclamanta a solicitat încasarea solidară din contul Primăriei mun. Bălți și CCL-65 a datoriei în mărime de 235802,41 lei și a cheltuielilor de judecată. Totodată, reclamanta a solicitat transmiterea forțată în posesia BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, a bunului imobil - încăpere locativă cu nr. cadastral XXXXXXXXXX, cu suprafața totală de 6054,2 m.p., situată în mun. Bălți, str. XXXXX, 36, în conformitate cu contractul de gaj nr.1 din 14 decembrie 2000, în scopul stingerii datoriei aferente contractului de credit nr.75/2000 din 14 decembrie 2000.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, împotriva Primăriei mun. Bălți și CCL-65 Bălți privind încasarea datoriei, transmiterea forțată în posesie a bunului gajat și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat în mod solidar de la Primăria mun. Bălți și CCL-65 Bălți în beneficiul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, datoria în mărime de 235802,41 lei. S-a încasat în mod solidar de la Primăria mun. Bălți și CCL-65 Bălți în contul statului taxa de stat în mărime de 7074,00 lei. În rest, cerința cu privire la transmiterea forțată în posesie a bunului gajat s-a respins.

Prin decizia din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a admis cererea de apel declarată de Primăria mun. Bălți. S-a casat hotărârea din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

La 18 iunie 2018, reclamanta a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat doar încasarea solidară din contul Primăriei mun. Bălți și CCL-65 a datoriei în mărime de 244 175,41 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, către Primăria mun. Bălți, CCL-65, intervenienții accesorii Samciuc Vitali, Gorbuli Serghei, Istrati Teodor, Melnic Cristina, Ceban Alla, Zaporojan Natalia, Țurcanu

Natalia, Ilco-Stati Svetlana, Rotari Ecaterina, Tîrbu Ludmila, Tîrbu Valeriu, Leadovscaia Lilia, Dascal Raisa, Niculiță Lilia, Popa Ludmila, Popa Ion, Iugas Piotr, Iugas Irina, Sohodon Dmitri, Gaceava Zinaida, Dicol Vasile, Țurcanu Vlada, Chilaru Aălita, Agachi Victoria, Țurcanu Anatoli, Țurcanu Galina, Schițco Aliona, Zelinscaia Galina, Darciuc Mihail, Bereziuc Petru, Stati Oxana, Ungureanu Tatiana, Curac Domnica, Gheorghisțean Victor, Istrati Diana, Zaporojan Elena, Lungu Damian, Lungu Doina, Gorea Sergiu, Ciobanu Aliona, Ciobanu Sergiu, Lungu Victor, Pripa Aliona, Pripa Ion, Vacica Stepan, Olari Lidia, Ghincul Alexandr, Rotaru Igor, Usatfi Anatolie, Nicorici Valentina, Rusu Evghenia, Gulcinschii Roman, Gherasimciuc Petru, Gherasimciuc Valentina, Savciuc Oleg, Baltag Mariana, Balan Anatolie, Balan Tatiana, Cucos Oleg, Nagoreanski Vasili, Nagoreanskaia Olga, Miheev Iurii, Buga Ivan, Lavric Vasile, Lavric Cristina, Stadniciuc Alexandr, Stadniciuc Olga, Ungureanu Victoria, Ungureanu Leonid, Balațcaia Galina, Gordilă Vitalii, Spînu Dumitru, Spînu Sabina, Garbuz Maria, Rogozneac Lucia, Rogozneac Igor, Vahnina Raisa, Gîlca Svetlana, Gîlca Victor, Patrașcă Irina, Patrașcă Valentin, Tonciuc Alexandr, Tonciuc Oxana, Rebgun Inga, Burdeniuc Maria, Condrea Ala, Condrea Tudor, Cumpanici Maria, Bordeianu Elena, Mihailov Sergiu, Mihailov Natalia, Popovici Liliana, Zară Claudia, Eșanu Natalia, Eșanu Andrei, Spînu Victor, Jitari Elena, Bodenciuc Stanislav, Bologna Ludmila, Melniciuc Liudmila, Melniciuc Valeriu, Crivceanski Fiodor, Lisnic Vera, Gubic Raisa, Cunițcaia Iulia, Pascari Loreta, Dociu Tamara, Floreac Liudmila, Curac Dmitrie, Guțul Larisa, Gheorghisțean Cornelia, Vacica Anastasia, Rotaru Aliona, Naklițcaia Anjela, Grincu Maria, Savciuc Dina, Moisei Liudmila, Kosteniuk Elena, Kolesnik Tatiana, Kolesnik Valeri, Grabovețki Eduard, Spînu Elena, Bodenciuc Svetlana, Tcaciuc Tatiana, Ataman Vasili, Ataman Olga, Ghilescu Lucia, Marșaliuc Alla, Burdeniuc Grigore, Timciuc Elena, Tomai Tamara, Nemerciuc Alla, Grădinaru Svetlana, Crasnov Vladimir, Holibroda Olha, Zară Adrian, Șcerbina Tatiana, Liber Anna, Jitari Valentin, Bordianu Alexandru cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, s-a respins.

Prin decizia din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare. S-a casat integral hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea și s-a încasat în mod solidar de la CCL - 65 și Primăria mun. Bălți în beneficiul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, datoria totală în sumă de 244175,41 lei. S-a încasat de la CCL - 65 în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 12819 lei.

Prin decizia din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-au admis recursurile declarate de Primăria mun. Bălți, CCL - 65 și Olari Lidia. S-a casat integral decizia din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu trimiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

Prin decizia din 23 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, fiind menținută hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel Curtea de Apel Bălți a reținut că banca nu a prezentat un calcul descifrat a sumelor achitate în baza contractelor de credit din care ar rezulta suma concretă care este restantă. Totodată, instanța a menționat că toate apartamentele din blocul locativ din mun. Bălți, str. XXXXX, 36, sunt înregistrate cu drept de proprietate după persoanele fizice, atrase în prezentul proces în calitate

de intervenienți accesorii. Înregistrarea dreptului intervenienților asupra apartamentelor a fost posibilă doar după achitarea integrală a costului acestora și ridicarea interdicțiilor. Astfel, existența restanțelor la contractele de credit precum și suma concretă a acestora, nu au fost probate.

La 04 februarie 2022, BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, prin intermediul lichidatorului Țurcan Iulian, a înaintat recurs asupra deciziei din 23 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La 06 aprilie 2022, CCL-65 din mun. Bălți, prin intermediul președintelui Tverdohleb Alexandr, a depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2021, a fost expediată participanților la proces la 07 decembrie 2021 (f.d. 82, 83, 84, vol. V), însă la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către părți.

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, prin intermediul lichidatorului Țurcan Iulian, înregistrat la 04 februarie 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, prin intermediul lichidatorului Țurcan Iulian, urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul

de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, prin intermediul lichidatorului Țurcan Iulian.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, prin intermediul lichidatorului Țurcan Iulian.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Victor Burduh,

Maria Ghervas